

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
בפני: כב' השופט צבי ויצמן

התובע

א.א.י.

נגד

הנתבעת

א.ב.

פסק דין

תביעה לקביעת משמורתן של הקטינות, ע., ילידת 1995, וא., ילידת 1999, אצל אביהן וכן לקביעת הסדרי ראייה עמן.

העובדות הנדרשות לנדון

1. הצדדים הינם יהודיים, אשר נישאו זה לזה ביום 24.9.90, והתגרשו ביום 28.12.04. ביום 12.9.05, ניתן תוקף של פסק דין להסכמות שונות בין הצדדים, אשר כללו, בין השאר, את קביעת משמורתן של הקטינות בידי אמן.

2. לפני כשנתיים, בחופשת הקיץ של שנת 09, עת ביקרו אצל אביהן בביתו שב***, סירבו הבנות לשוב לבית אמן המשמורנית אשר התגוררה אותה עת ב***. נאמר על דרך הקיצור, כי לטענת האב הקטינות סירבו לשוב לבית אימן נוכח טיפולה הלקוי בהן, אשר התבטא בהזנחה פיזית וריגשית. האם טענה מאידך, כי האב, שהינו "מאמן אישי" בהכשרתו ובעיסוקו, עושה שימוש נלוז בכישוריו המקצועיים ומנצלם על מנת לסכסך דעתן של הקטינות ולהסיתן כנגדה.

3. מכל מקום, בעקבות מעברן של הקטינות לבית אביהן, הועברה המשמורת הזמנית לידי (ראה החלטת כב' הש' יעקב כהן מיום 17.8.09). אחר שהועבר התיק לטיפול הוספתי ומיניתי כמומחה מטעם ביהמ"ש את מכון טריאסט-שריג וזאת על מנת לבחון את מצבן של הקטינות, הקשר בינן לבין הוריהם, וקבלת המלצות באשר לקביעת משמורתן של הקטינות והסדרי הראייה עימן.

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
כב' השופט צבי ויצמן

ביום 12.10.09 ניתנה חוות דעת המומחה בה הומלץ, בין השאר, על הותרת המשמורת הזמנית בקטינות בידי אביהן וכן קביעת הסדרי ראייה לאם, פעמיים בשבוע כאשר אחת הפעמים כוללת לינה, וכן בכל סוף שבוע שני מיום שישי ועד למוצ"ש.

4. בתסקירן האחרון של רשויות הרווחה, תסקיר אשר ניתן ביום 14.6.11, המליצו גורמי הרווחה על קביעת משמורת משותפת לקטינות, ועל הרחבת הסדרי הראייה אצל אמן נוכח העתקת מגוריה בסמוך לבית האב, באופן שתיווסף לינה אחת בסופי השבוע (במוצ"ש) אחת לשבועיים, כך שהבנות ילוננו בבית האם בכל שבוע שני מיום שישי עד ליום א' בבוקר, עת תשיבם למסגרות החינוך.

5. בדיון שיתקיים לפני ביום 15.6.11 ובהמשך לתסקיר רשויות הרווחה, הסכימו ב"כ הצדדים כי בית המשפט יתן את פסק דינו הסופי בסוגיית המשמורת והסדרי הראייה לקטינות וזאת בהתבסס על טענות הצדדים ובהתייחס למכלול התסקירים וחוות הדעת שניתנו בנדון, וללא צורך בקיום ישיבת הוכחות ו/או חקירת מי מהצדדים או נותני חוות הדעת.

להלן יפורטו מסקנותיי באשר לסוגיה הנדונה.

6. בנדון דומני כי ראוי להתחיל דווקא מסופו של סיפור -

הקשר בין הקטינות לאימן השתפר פלאים. מאז שניתנה חוות דעת המומחה והמלצותיו קיבלו תוקף של החלטה שיפוטית, מתקיימים הסדרי הראייה באופן קבוע בין האם לקטינות ונראה כי כולם שבעי רצון מחידושו של הקשר וכי האוירה המתוחה בקשר שבין הקטינות לאימן נרגעה והתפוגגה. האם עצמה מספרת על קשר טוב עם הקטינות ואף הקטינות עצמן מציינות בפה מלא כי הן חפצות בקשר זה, וכפי שמציינת פקה"ס בתסקירה האחרון – "התרשמתי כי הבנות אוהבות את אימן ורוצות לשמור איתה על קשר" (עמ' 5 לתסקיר מיום 14.6.11).

בצד דברים אלו יאמר כי הצדדים עדיין מעלים ומלאים טענות כרימון האחד כנגד משניהו. מכל מקום, מתוך כך שהגענו, למרבה השמחה, ליצוב הקשר המשפחתי, אינני רוצה להרחיב ולפרט יתר על המידה את כלל טענותיהם ההדדיות או לדוש בהתייחסויות הגורמים המטפלים בטענות אלו. חיפוש ומציאת אשם באירועי העבר או במצב קיים הינו טפל לענייננו ולא יהא בו להועיל

לתא משפחתי. ככלות הכל מטרטנו האחת והיחידה הינה להביא את המשפחה להתנהלות בריאה וראויה אשר תתרום ככל הניתן לטובת כל אחד מפרטיה – ההורים והקטינות כאחד.

7. מהו, איפוא, עיקרה של המחלוקת בין הצדדים כיום? ובכך – האב מעוניין להותיר המצב כפי שהוא כיום, היינו, הותרת משמורת הקטינות בידי תוך קיום הסדרי הראיה במתכונתם הנוכחית, ואילו האם מבקשת לאמץ המלצת רשויות הרווחה באשר לקביעת המשמורת על הקטינות כ"משמורת משותפת" וכן להרחיב את הסדרי הראיה באופן שהבנות תִּלְיָנָה עימה בביתה לילה נוסף במהלך השבוע.

8. ומה רצונן של הקטינות? כאן נקדים ונאמר כי אף שניתן ללמוד על רצון הקטינות מתוך עיון בתסקירי רשויות הרווחה בעניינן, ביקשתי להוסיף ולהפגש עימן בלישכתי על מנת להתרשם באופן ישיר מרצונן ומתחושותיהן באשר לקשר בינן לבין הוריהן, זאת אחר שכבר נפגשתי עימן בראשיתם של ההליכים מיד ובסמוך לאחר מעברן לבית האב.

הקטינות עצמן, ע. שהינה כבת 16, וא. שהינה כבת 12, הינן בוגרות במחשבתן ונעימות בהתנהגותן ובדיבורן. הקטינות מבהירות ומדגישות כי רצונן בהישארותן "של המצב כפי שהוא היום", כהגדרתן, כך שבו והדגישו באוזני במהלך שיחתי עימן וכך ציינו אף לפני פקה"ס והגורמים המקצועיים השונים אשר טיפלו בעניינן.

למותר לציין כי הצדדים עצמם חלוקים באשר לטיבה של עמדתן זו של הבנות, האומנם הורתה ברצונן האמיתי והחופשי או שמא עסקינן ברצון המונע מהשפעתו המוסווית או הגלויה של האב.

9. לטעמי, נוכח גילן של הקטינות ובגרותן הנפשית, אין להתעלם מרצונן זה. התרשמתי היא, שלפחות בתחושתן של הבנות עצמן, מתכונת הסדרי הראיה הקיימת כעת, מתאימה ונוחה להן הן מבחינה פיזית והן מצד הנינוחות הנפשית. כך הן חשות, כי מחד, יש להן בית אחד עיקרי, ואין הן נדרשות להיטלטל יתר על המידה מבית הורה אחד למשנהו, ומאידך, נשמר קשר משמעותי עם אימן, קשר בו הן חפצות ורוצות, שהרי, ככלות הכל, המפגשים עם אימן כוללים אף לינה בביתה אחת לשבוע ובכל סוף שבוע שני.

התרשמותי היא, כי הקשר בין הקטינות לאמן התחזק באופן משמעותי מאז שהתקבלו המלצות המומחה כנזכר לעיל, וכי ראוי לשמר מצב זה, ולא רצוי לערערו בניסיון להכפיף את הבנות להסדר שאיננו תואם את רצונן, גם אם אינו שונה באופן מהותי מהמתכונת העכשווית. אם חשות הקטינות כי הסדרי הראיה הקיימים כעת מאזנים במידה ראויה בין רצונן לקשר עם אמן ובחירתן בבית האב כפיתן העיקרי – יהי כן.

10. וראוי להדגיש, התרשמתי, לשימחתי, כי הקטינות עצמן חשות כי הקשר עם אימן אינו קשר שנכפה עליהן אלא שהן עצמן חפצות בו. כך, כדוגמא, א. ציינה בפני כי כעת כאשר הן מתארחות אצל האם, הן עושות פעילויות משותפות ומהנות מחוץ לבית, והיא שמחה מאוד בדבר זה. לפיכך אינני סבור כי ראוי לפגוע בתחושתן זו ולא לצנן להתקדם צעד נוסף אשר הן חשות שאינן מוכנות לו עדיין או כי הוא אינו מתאים להן. תוספת יום הלינה בעניין דנן אינו מהותי, ככלות הכל טיב הורותו של הורה אינו נמדד בהכרח בזמני ההורות אלא בעיקר באיכות הקשר, וכפייתו על הבנות עלול דווקא לחזור ולחדד היחסים בינן לבין אימן.

11. אינני תמים. אפשר גם אפשר שאמירתן של הבנות לפיה רצונן "שהמצב ישאר כפי שהוא היום" הורתה במידה כזו או אחרת בהשפעת האב, שהרי אמירה זו של "הותרת המצב על כנו" הינה בדיוק אמירתו ובקשתו של האב לפני, ואפשר שהבנות בוחרות בעמדה זו כדרך להחליץ מקונפליקט הנאמנויות בו הן מצויות וכדרך להתמודד עם קונפליקט זה (כך סבורה, כדוגמה, ועדת התסקירים שהתכנסה בעניין של הקטינות וראה לענין זה עמ' 7 לתסקיר מיום 14.6.11). ואולם גם אם זו הסיבה או העילה לעמדתן זו, וודאי שהקטינות אינן מודעות לכך, ולמיצער על פי תחושתן שלהן, רצונן המובע הוא רצון אמיתי וכן, לפיכך אינני סבור כי בנסיבות שלפני ראוי לכפות עליהן דבר שאינו מתיישב עם מה שהן חשות וחפצות. כפיה שכזו לא תועיל לא לקטינות ולא לאם והיא עלולה לחבל בקשר היפה אשר נרקם בין לבין במהלך התנהלותה של התובענה לפני.

12. נאמר לא אחת בפסיקת ביהמ"ש כי מבחן טובת הקטין הינו בעל חשיבות עליונה כאשר אנו דנים בענייניו של קטין ובוודאי כך הם פני הדברים כאשר מושא הדיון הינו משמורתו, וכמאמרו הידוע של כב' הש' חשין –

"השיקול של טובת הילד, בהיותו רלבנטי, הופך להיות שיקול יחיד, שמסלק מפניו כל שיקול אחר, בבחינת עמוד האש ועמוד הענן

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
כפני: כב' השופט צבי ויצמן

שמובילנו בשבילי ההכרעה" (בג"ץ 5227/97 דויד נ' בית הדין הגדול
פד"י נ"ה (1) 453)

ומהי טובתו של קטיין? ובכך קולמוסים נשתברו ומקלדות נשחקו בסוגיה זו ואולם דומה כי אין
חולק שרצונו של הקטיין הינו רכיב חשוב באותו מכלול המרכיב את "טובת הקטיין", ובלשונו
של ביהמ"ש בדנ"א 7015/94 –

"על דרך העקרון, יש להכיר ברצונו של אדם כמשקף את האינטרס
שלו, וסביב רצון זה יש להקים הגנה של "זכות". כך בבג"ר. אשר
לקטיין, גם על רצונו יש לתת את הדעת, והוא אם בשל הוא רצונו
לאותו עניין שמדברים בו..." (דנ"א 7015/94 – היועהמ"ש נ' פלונית
תק-על 1995 (3) 2156)

בנדון, כאמור, עסקינן בבנות 12 ו- 16 הבוגרות בדעתן ובמחשבתן ומתוך שכך אני סבור כי
ראוי להעתר לרצונן בכל הקשור לסוגיית הסדרי הראיה.

(עוד על התחשבות ברצונו של קטיין אשר הינו בוגר דיו ובעל מודעות ראה, כדוגמא - ע"א
740/87, ע"א 113/89 פלונית נ' אלמוני, פ"ד מג(1) 660 בעמ' 666, ע"א 503/60 וולף נ'
וולף, פ"ד טו 760, בעמ' 766, תמ"ש (משפחה ת"א) 49123/03 פלוני (קטיין) נ' אלמוני, תק-
מש 2006(4), 282, 288 (2006) עע"מ (מחוזי ת"א) 33/96 פלוני נ' פלונית, תק-מח 97(2),
1567, 1582 (1997) ורבים אחרים)

13. למעשה לעמדתי זו ניתן למצוא חיזוק ואישוש אף בדברים שנכתבו ע"י פקה"ס
בתסקירה האחרון –

"נראה כי יש להתחשב בתחושותיהן ורצונן של הבנות שלא להרחיב
את הסדרי הראיה. כמו כן במידה ונרחיב את ההסדרים שלא
בהסכמה, המאבק בין ההורים, הקונפליקטים והמתחים ימשכו כאשר
הבנות נמצאות בתווך וחוות חוסר רגיעה עד כדי השפעה על תפקודן
היומיומי..."

אומנם פקידת הסעד מוסיפה ומציגה אף את האידך גיסא, היינו –

"מדובר באם מסורה רגישה וערה לצרכיהן הפיזיים והרגשיים של
הבנות ונראה כי אין מניעה להרחבת ההסדרים כולל לינות נוספות.
הרחבת ההסדרים עשויה לחזק את הקשר בין האם והבנות ולהדגיש
את העובדה הינה אם ראוייה עבורן".

מתוך שכך, הציעה פקה"ס להלך במעין שביל זהב שבין שני האינטרסים המוצגים והמליצה על הרחבת הסדרי הראיה, אך ורק בכל סוף שבוע שני.

אלא שבנדון דנן אני סבור כי על אף שהמלצתה של פקה"ס הינה ראויה על פניה וכי ניתנה לאחר שקילת השיקולים הנכונים והנדרשים בנדון, הרי שבשלב זה אותו שינוי מזערי שהיא מציעה, עלול לפגום יותר מאשר להועיל זאת נוכח תחושת הקטינות כי עמדתן אינה נשמעת. לפיכך אני סבור, כאמור, כי בנדון, ראוי לקבל את רצון הקטינות ולהותיר את הסדרי הראיה הקיימים כפי שהם.

14. דומני כי יש באמור לתרום ולהוסיף לתחושת הביטחון העצמי של הקטינות עצמן, אשר חשות כי לעיתים הגורמים המטפלים אינם מתחשבים בדעתן. אני סבור כי דווקא במתן התחושה לקטינות שדעתן נשמעת, יהיה בכדי להוסיף ולתרום לחיזוק הקשר בינן לבין אמן. אנו למעשה מטילים אחריות על הקטינות עצמן, אשר נחזות כבגירות דיין לשאת באחריות שכזו, להוכיח כי אכן הקשר עם אימן חשוב להן, כטענתן, וכי הן יוסיפו ויטפחו אותו ב"קצב" שלהן, מבלי שנאיץ או נעיק עליהן יתר על המידה בענין זה.

אוסף ואומר כי התרשמותי היא, שחידוש הקשר בנדון צלח בשל התנהגות נכונה וראויה של שני ההורים בשנה האחרונה. מחד, איפוקה של האם שהקפידה שלא לערב את הקטינות במחלוקות בינה לבין אביהן ולא להלחיץ ולהעיק עליהן יתר על המידה בהידוק הקשר עימה, ומאידך, התנהגות האב אשר ציין לפני בפרו' הדין דהיום, כי במספר הזדמנויות הקפיד לשתף את האם בעניינים הקשורים לקטינות אף מחוץ למסגרת הסדרי הראיה הרגילים. באם יוסיפו ההורים להתנהג בדרך מושכלת ולשפר אף את התקשורת הבינאישית בניהם ברי לי כי הבנות תפקנה תועלת רבה מכך והקשר בינן לבין שני ההורים גם יחד יתחזק ויעצים.

15. כעת נבוא לעניינו של הרכיב השני בהמלצתן של רשויות הרווחה והוא קביעת המשמורת על הקטינות כמשמורת משותפת לשני ההורים. אני מדגיש כי זהו הרכיב השני, ולא הראשון, ולא בְּכָדִי, שכן בנסיבות הענין שלפנינו, אחר שקבענו את מתכונת הסדרי הראיה בפועל ואת חלוקת הזמן ההורי שבין הצדדים הרי ש"הכותרת" באשר לחלוקה זו הינה מישנית וחשובה פחות.

16. כאמור, הבנות עצמן הבהירו כי רצונן שהמצב "ישאר כפי שהוא".

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
כפני: כב' השופט צבי ויצמן

כאשר שאלתי את הבת הבכורה, ע., למה היא מתכוונת באמירה זו, הבהירה שרצונה שהסדרי הראיה יהיו כפי שהם היום, וגם שהמשמורת תשאר לאביה ולא תהא משמורת משותפת. אלא שע. לא ידעה להסביר מהי "משמורת משותפת" ומה טיבה ויש להניח כי לפחות עמידתה על עניין זה הורתה ברצון האב ולא ברצונה האמיתי.

17. החוק הישראלי מגדיר במידה כזו או אחרת את עניינה של האפוטרופוסות של הורים על ילדיהם הקטינים, ומבהיר כי עיקרה –

"החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו, הכשרתו לעבודה ולמשלח יד ועבודתו, וכן שמירת נכסיו, ניהולם ופיתוחם וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו והסמכות ליצגו" (סע' 15 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, התשכ"ב-1962)

ההורים כאפוטרופוסים לקטין מחויבים בשיתוף פעולה בניהם בכל ענין הנתון לאפוטרופוסותם ואין זה משנה כלל אם אחד מהם מוגדר כ"משמורן" והאחר לא (ראה סע' 18 לחוק הכשרות המשפטית). סע' 24 לחוק מוסיף ומבהיר כי באם –

"היו הורי הקטין חיים בנפרד...רשאים הם להסכים בניהם על מי מהם תהיה האפוטרופוסות לקטין, כולה או מקצתה, מי מהם יחזיק בקטין, ומה יהיו זכויות ההורה שלא יחזיק בקטין"

נראה, איפוא, כי אחריותו של הורה כלפי הקטין – על צד החובה ועל צד הזכות שבה- מקורה בעיקרה דווקא באפוטרופוסותו של ההורה על הקטין ולא במשמורתו. המונח "משמורן", אשר אינו מוגדר בחוק, משמש לרוב להגדרת ההורה אשר הקטינים מצויים בהחזקתו והשגחתו מירב הזמן.

על פי רוב ההורה אשר ברשותו מצויים הקטינים, הוא המחזיק בהם מרבית הזמן ומתוך שכך הוא זה המטפל בעיקר עניניהם וצרכיהם, יוגדר כ"משמורן". ואולם אין כל מניעה כי כאשר גם ההורה השני מקדיש מעיתותיו ומזמנו בטיפול בקטינים מלינם בביתו ודואג לצרכיהם, גם הוא יקבל את תוית – המשמורן, וזאת בתנאים שנקבעו בפסיקה ויופרטו בהמשך הדברים. כאשר שני ההורים מקבלים תוית זו הרי לנו – "משמורת משותפת".

בנדון, כאמור, מעת שקבענו את הסדרי הראיה והחלוקה ההורית בין הצדדים, ה"כותרת" שנעניק לחלוקה זו הינה בעלת חשיבות מישנית. ואולם, בצד דברים אלו, גם ל"תוית"

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
בפני: כב' השופט צבי ויצמן

ול"כותרת" יש את חשיבותן שלהן שעיקרה בתחושה שהיא מעניקה להורים ולקטין, וכפי שציין חברי כב' הש' סלמן ניצן בתמ"ש 17120/07 –

"...לטעמי, בברירה בין 'כותרת' כזו או אחרת, יש להעדיף את ברירת המשמורת המשותפת, על מנת למנוע את תחושת ה"הפקעה" או תחושת ה"הפסד". מקום בו קיימים התנאים לעיל, יש להעביר נטל שלילת ההסדר המשותף, לשכמו של הטוען כנגד" (תמ"ש (משפחה קר') 17120/07 פלונית נ' אלמוני, תק-מש 2010(3), 179, 188 ((2010)

18. ואכן הכתרת מתכונת ההחזקה והסדרי הראיה עם הקטינים כ"משמורת משותפת" יש בה להעביר מסר מחנך לקטין באשר לנוכחותם של שני ההורים בחייו נוסף למתן תחושה נוחה יותר לכל אחד מההורים כי הורתו לא נפגמה או "הופקעה" על אף הפרידה מבן זוגו.

מתוך שכך, בנדון דנן, אני סבור כי ראוי לקבל את המלצת רשויות הרווחה למתן משמורת משותפת להורים על הקטינות. במעשה זה נמצא כי כיבדנו בנדון שניים - הן את הקטינות שרצונן בכל הקשור למתכונת הסדרי הראיה וההחזקה והשהיה אצל הוריהם קיים במלואו והן את תחושת ההורות של האם אשר כעת תהא שלמה יותר. ובמה נפגע מכך האב ? – במאומה !

אף פקה"ס מציינת בתסקירה כי –

"הורות משותפת היא התפיסה המובילה כיום בעולם בכל הקשור באחריות הורית, לפיה, ילד זקוק לשני הורים נוכחים ופעילים בחייו כדי להבטיח התפתחות חברתית, אינטלקטואלית ורגשית נאותה. הורות משותפת פירושה חלוקת האחריות ההורית בין שני ההורים, כך שכל אחד מהם שותף ולוקח חלק בכל תחום הקשור לגידול הילדים. לאור כל המתואר לעיל ומניסיוננו המקצועי, אחריות הורית משותפת הינה המסגרת המתאימה לקיים את טובן של הבנות בפרט לאור העובדה כי ההורים גרים בסמיכות וישנה תקשורת פונקציונאלית ביניהם לטובת הבנות"

אני סבור כי ראוי בנסיבות הענין דנן, לקבל המלצתה זו של פקה"ס למשמורת משותפת ולו בשל התרשמותי מכך שהאם לא תנצל את קבלת המשמורת המשותפת בדרך של התערבות יתר בחיי הקטינות, אלא תנהג במתינות איפוק ובחכמה בניהול הקשר עם הקטינות כפי שנהגה עד כה.

19. זאת ועוד, מתן משמורת משותפת לשני ההורים בענין דנן, יש בו בכדי לרמוז לקטינות כי בכל עת שרצונן יהא בכך, הן תוכלנה להרחיב את הסדרי הראיה עם אמן וזאת מבלי שיש מי הלוחץ וכופה אותן לנהוג כך. הדבר יחליש או יעמם את קונפליקט הנאמנויות בו הן מצויות כיום ויש בו בכדי לחזק ולתמוך בקשר שנרקם עם האם מבלי לפגוע כהוא זה ברצונן, או באינטרס כזה או אחר של האב.

20. כיום קיימת נטייה ברורה בפסיקת בתי המשפט לקבוע משמורת משותפת היכן שמתקיימים תנאים המאפשרים זאת (ראה לעניין זה - ע"מ (חיפה) 384/06, א.א. נ' 1.מ.מ., תמ"ש (ראשל"צ) 28951/09, א.א. נ' ת.ג.ג., תמ"ש (ת"א) 36621/06, ט.מ.מ. נ' ט.מ.מ., תמ"ש (ירושלים) 19660/07 פלונית נ' אלמוני, תמ"ש (קריות) 10440/07 פלונית נ' אלמוני, תמ"ש (אילת) 1701/05 ג.ה. נ' ג.א.ג., ולאחרונה, תמ"ש (טבריה) 12148-04-10 ג.נ' ט.ג.ג.).

התנאים המרכזיים שנקבעו בפסיקה לקיום הסדר משמורת משותפת הינם - מסוגלות הורית טובה של שני ההורים, רמה גבוהה של שיתוף פעולה ביניהם, מעורבות ההורים בחיי הילדים, קיומו של קשר טוב ותקין בין ההורים לילדים, ומגורי ההורים בסמיכות זה לזה.

21. בנדון, כפי שציינתי לעיל, הדגישה פקה"ס כי עסקינן בהורים הגרים בסמיכות זה לזה, וכי ישנה תקשורת פונקציונאלית ביניהם לטובת הבנות. וראוי להדגיש זאת, בנדון האם טרחה והעתיקה את מקום מגוריה מ*** ל**, אך ורק על מנת לשהות בקרבתן של הבנות ולחדש ולחזק את הקשר בינה לביןן, לענין זה חשיבות רבה לנדון ואף הוא תומך בקביעת המשמורת כמשמורת משותפת בעניין דנן.

22. זאת ועוד, יש בתסקירי רשויות הרווחה אין ספור התבטאויות בענין מסוגלותה ההורית הטובה של האם (אני מדגיש עניין זה נוכח הטענות הרבות של האב כנגדה אשר הועלו לאורך הדיונים), כך צוין כי -

"האם מתגוררת בדירת 4 חדרים ב***, הבית מסודר ומטופח. לכל ילדה חדר משלה מעוצב בהתאם לבקשתה כולל ריהוט וציוד התואם לגיל. במפגש המשותף עם האם והבנות, האם שוחחה בפתילות ובנועם וניכר כי היא מעורבת מאוד בחייהן היומיומיים כולל תפקודן הלימודי והחברתי...". (עמ' 4 לתסקיר).

"האם א. עברה להתגורר ב*** על מנת להיות קרובה לבנותיה ולפגוש אותן יותר. התרשמתי כי האם אוהבת מאוד את בנותיה ומסורה להן. ניכר כי היא עושה מאמצים רבים להיות מעורבת ושותפה בחייהן. האם נמנעת מחשיפתן של הבנות למאבקי ההורים, היא עושה הפרדה בין הסכסוך הזוגי לצרכיהן של הבנות ומביעה רצון עז לחיזוק הקשר עם בנותיה... התרשמתי כי הבנות אוהבות את אמן ורצות לשמור איתה על קשר..."

23. וענין נוסף – לשני הצדדים בני זוג עימם הם חיים. דומה כי אף מצב דברים זה מצדיק קביעת המשמורת כמשמורת משותפת, קביעה שיש בה להדגיש ולחדד לקטינות את הקשר למשפחתם הבסיסית והמקורית.

24. כל האמור לעיל, לרבות המגורים הסמוכים של ההורים, התקשורת הפונקציונאלית שלהם בכל הקשור לבנות, מסוגלותם ההורית הטובה, והעובדה שיהיה בכך מעין רמז והזמנה לקטינות לפתח ולשפר את הקשר עם אמן, מצדיקים, לטעמי, את קביעת משמורתן על דרך של משמורת משותפת לאם ולאב.

לטעמי העובדה שחלוקת הזמן ההורי אינה זהה בין ההורים וכי ביתו של האב משמש למעשה כביתן העיקרי של הקטינות, אין בה כשלעצמה לפגום בעצם השותפות במשמורת, ומאחר שיש בכותרת זו לשרת היטב הן את הקטינות והן את כל אחד מההורים – ראוי לאמצה.

25. כעולה מהמקובץ הריני קובע כדלקמן –

א. המשמורת בקטינות תהא משמורת משותפת.

ב. הסדרי הראיה שבין הקטינות לאמן, ישארו במתכונתם הנוכחית, היינו, ביום שני בין השעות 18:00 – 21:30, ביום רביעי כולל לינה, ובכל סוף שבוע שני מיום שישי ועד למוצאי שבת.

ג. ניתנות הסמכויות לרשויות הרווחה מכח סע' 19 ו' – 68 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות להוסיף ולפקח על הסדרי הראיה ולשנותם במידת הצורך ועל פי שיקול דעתן. הסמכויות הינן לשנה מהיום.

בתי המשפט

תמ"ש 11657/03

בית משפט לענייני משפחה - כ"ס
בפני: כב' השופט צבי ויצמן

26. תואיל המזכירות לסגור תמ"ש 11657/03. בנסיבות הענין, אינני עושה צו להוצאות.

27. פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטי הצדדים.

ניתן היום, י"ד סיון תשע"א, 16 יוני 2011, בהעדר הצדדים.

צבי ויצמן, שופט